

Het bedrijfsleven en ondermijning

Haarlem, 29 september 2016

V N O N C W

MKB
Nederland

Even voorstellen

Secretaris Criminaliteitsbeheersing bij
VNO-NCW / MKB-Nederland

Criminaliteit en ondernemers:

- Verlies van geld, goederen en informatie via de fysieke en/of digitale weg
- Via afpersing, valse concurrentie (btw-fraude, witwassen) ondermijning etc.
- Reputatieverlies

Hét bedrijfsleven?

	1-1-'15	%	1-1-'16	%	+/-%
ZZP (1)	876.882	51%	928.279	52%	+6%
MKB (2-249)	421.713	25%	422.265	24%	+0,1%
Parttime	408.562	24%	425.202	24%	+4%
Groot (250+)	1.417	0,1%	1.437	0,1%	+1%
Totaal	1.711.100		1.777.183		+4%

Hét bedrijfsleven?

99,9% midden- of kleinbedrijf

- ca. 94% micro- en kleinbedrijf (tot 10 medewerkers)
- ca. 6% 10 tot 250 medewerkers
- 58 % van de omzet in het bedrijfsleven
- 60% van de werknemers

0,1% grootbedrijf (vanaf 250 medewerkers)

Ca. 75% werkt lokaal, regionaal of nationaal

Ca. 25% doet aan import / export

Hét bedrijfsleven?

VNO-NCW en MKB-Nederland:
ca. 350 brancheorganisaties (ca. 1000 branches)
en 250 lokale en regionale organisaties

Sectoren:

- Bouw & Industrie
- Groot-, Detailhandel & Winkelambacht
- Transport & Logistiek
- Zakelijke Dienstverlening
- “Vrije Tijd”
- Zorg
- Vitale infrastructuur/telecom

Kenmerken van ondernemers

- Van lagere school t/m universiteit
- Ambacht, handwerk, denkwerk, innovatie, zorg, dienstverlening etc.
- Van (piep)jong tot en met 65+
- Mannen en vrouwen

- Bezig met ondernemen...
- Verstand van ondernemen, niet van criminaliteit... en zeker niet van ondermijning

Ondermijning horizontaal en verticaal

- Treft ondernemers lokaal; in winkel- en uitgaansgebieden, bedrijventerreinen en buitengebieden
- Treft ondernemers in specifieke branches en daarmee de hele branche
- Ook medewerkers kunnen betrokken raken

Ondermijning

Lokaal: vestiging foute bedrijven

- **Risico betrokken raken**
  - Onder druk gezet worden, “voorzichtig zijn”
  - Invloed op organisatiegraad
  - Diensten verlenen, betrokken raken...
- **Reputatieverlies terrein →**
reputatieverlies daar gevestigde
bedrijven

Ondermijning

Branche specifiek

- Kans op bedreiging (“druk”)
- Reputatieverlies branche
- Extra werk betrokken ondernemers
  - Training medewerkers
  - Controle potentiële klant
  - Controle voor aannemen medewerker
  - ...

Publiek – privaat samenwerken

- Informatiepositie:
  - Politie, douane, belasting/FIOD, OM
  - Ondernemers
- RIEC = publiek samen
- RPC's lijntje?
- Toekomst:
  - meer en meer samenwerken
  - gezamenlijk belang
  - aanpak op maat i.p.v. protocollen/draaiboeken

Lokaal publiek–privaat samenwerken tegen ondermijning (en andere criminaliteit)

- **Lokaal:**
  - 3B's: Begint met Bewuste Burgemeesters
  - Informatiepositie door onderzoek (politie+)
  - Welke partijen?
  - Welke barrières?
  - Transparantie versus toedekken
  - Durf te leren, koers aan te passen
- **Koppeling naar landelijk: procesbegeleiding/projectleiders**
  - Versnelling samenwerken
  - Rugzak kennis, voorbeelden, contacten

Faciliterende branches

- **Brancheorganisaties:**
  - Informatiepositie?
  - Vergroten weerbaarheid leden (en niet-leden)
  - Met wie samenwerken?
  - Hoe werp je barrières op?
  - Kosten versus effect?
  - Systeemfouten? En wie lost ze op?

Nationaal

Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing

- Waarin VenJ, OM, Politie, VNO-NCW/MKB-Nederland samenwerken
- Ondermijning overkoepelend thema
- Weerbaarheid verbeteren
- Samenwerken stimuleren (RPC's)
- Systemfouten aanpakken
- Kaderwet informatiewisseling

Wat staat in de weg?

- Politiek: ondermijning lang onzichtbaar, transparantie gevoelig...
- Nationaal: budget is gericht op repressie terwijl repressie en preventie minimaal even belangrijk zijn
- 2017 >20% korten op krappe preventie; marginaliseren procesbegeleiding i.p.v. uitbreiden en borgen
- “Privacy”, door onbekendheid met mogelijkheden informatiedelen
- .....

Samengevat

- Schoon en heel = niet langer ook veilig...
- “Ondermijning” is breed
- Aanpak vergt samenwerking, inzet, creativiteit, kennis (durven) delen, netwerk lokaal en met regionaal/nationaal waar nuttig en nodig.
- Ondermijning heeft veel gezichten
- Ondermijning schaadt; zowel financieel als moreel op alle fronten
- Het stopt niet vanzelf maar groeit zonder tegengas
- En is breder verspreid dan lang is aangenomen

Advies (eerder dringende vraag)

- Kijk niet de andere kant op
  - Zoek samenwerking publiek en privaat
  - Investeer (vooral in tijd); het verdient zich terug!
-
- Vragen?

- Track Record in Port Security from 1986
  - Several roles in both Services and Technical security.
  - Operationalized Port Security for Securitas in the Netherlands
  - European footprint, Local involiness
  - ISO 28000
  - AEO / C-TPAT
- Security Officer Port of Rotterdam
  - Doghandler, Tactical & Narcotics
  - BUM Monitoring & Surveillance
  - MD Guarding, Training, Detective
  - CPM Industrial & Maritime –Logistic Solutions
  - PM Safety Solutions
  - CCM Maritime & Logistic competence centre, Stockholm
  - CEO Secure Logistics

1986 – 1990
 1990 – 1999
 1995 – 1999
 1999 – 2004
 2004 – 2015
 2010 – 2014
 2008 – 2014
 2015 – .....

*Ervaringen in de
 samenwerking van overheid
 en bedrijven in het tegengaan
 van ondermijning*

NIEUWS

OMKOPING HAVENARBEIDERS DOOR DRUGSCRIMINELLEN

Bram van Dijk

woensdag 23 juli 2014, 14:41

Cor Stolk van beveiligingsbedrijf Securitas
Drugscriminelen ronselen havenarbeiders en personeel van containerbedrijven om hun
Drogscriminelen ronselen havenarbeiders en personeel van containerbedrijven om hun
Drugscriminelen ronselen havenarbeiders en personeel van containerbedrijven om hun
strafbare activiteiten makkelijker te maken. Een toegangspas voor de terminal uitlenen
kan 7000 euro opleveren. Ook de ommekeer van afpersing.

Cor Stolk van

‘Havenpersoneel makkelijk doelwit criminelen’

GEPUBLICEERD OP WOENSDAG 23 JULI 2014 10:24

Werknemers in de Nederlandse havens zijn makkelijke
misdaadorganisaties. Dat valt woensdag te lezen in het
namelijk niet goed ingelicht door de bedrijven waar ze
gevaaren van ingepalmd worden door drugssmokkelaars.
bedrijven volgens internationale richtlijnen wel doen.

(foto: archief)

Simpelweg 'nee' zeggen Toegangspas

Vaak worden de medewerkers op een slinkse manier
praatje over waar iemand werkt tot een bod van
van een toegangspas tot de terminal voor een
medewerker wordt aangehaald via zo'n weg heel makkelijk het terrein op komen
financiele hulp aangevraagd.

Cor Stolk van beveiligingsbedrijf Securitas hier
geld. Zeker voor iemand die schulden heeft. M
dat, ze zoeken het uit voordat ze iemand bena
Veroordeling

Amper voorlichting
Havenbedrijven licht
Rotterdam slechts 3
bedrijven die het ze De afgelopen week zijn vier werknemers uit de
gebeuren, voordat gevangenisstraffen van 2 tot 8 jaar, ze hadden
geholpen bij de smokkel van cocaïne via de ha

Sociale controle
Hij adviseert bed
zich beseffen in z
op te lossen. "Oo
"Mensen die zich
toestaat. Grote
een balletje gaa

Volgens Stolk lichten veel andere havenbedrijve
Criminelen hebben altijd intern hulp nodig, alle
sigaretten of een vracht cocaïne op zo'n groot te
hem doet in Rotterdam 30% van de bedrijven n
personeel. En in Amsterdam doet naar schatting
bedrijven het. In de ogen van Stolk is dit niet a
overtreding van de internationale ISPS-code. I
verplicht zijn hun personeel bewust te maken

interne hulp
Stolk, voor Securitas verantwoordelijk voor de havenbeveiliging in
Nederland en ook voorzitter van het Beveiligings Over
signaleert dat veel andere havenbedrij
Amper voorlichten

Personeel containerbedrijven amper voorgelicht over misdaad'
23 Juli 2014

Personeel van Nederlandse containerbedrijven krijgt nauwelijks
voorzichting over de gevaren om ingepalmd te worden
drugssmokkelaars. De werknemers in
Algemeen Dank!

Drugscriminelen ronselen personeel containerbedrijven

Werknemers in de Nederlandse zeehavens zijn een gemakkelijk
doelwit voor misdaadorganisaties. Bedrijven lichten hun
personeel nauwelijks voor over de gevaren om ingepalmd te
worden door drugssmokkelaars, terwijl zij dat volgens
Internationale richtlijnen wel verplicht zijn te doen.
Leon van Heel 23-07-14, 10:01 Laatste update: 04-03-16,

"Jij werkt toch in de haven?" Zomaar een vraag aan een
werknemer van een Rotterdamse containeroverslagbedrijf bij de
kapper. Het kan het begin zijn van een grote drugssmokkel. Wat
begint als een onschuldig gesprek mondt uit in een mooi bod op de
toegangspas voor de terminal. 7000 euro voor een dagje lenen. Met
de pas is het voor smokkelaars een koud kunstje om het terrein op
te komen, drugs uit een container te halen en er weer vandoor te
gaan.

Hoop geld

7000 euro is een hoop geld, zegt Cor Stolk van beveiligingsbedrijf
Securitas. Zeker voor iemand die schulden heeft.
Misdaadorganisaties weten dat, ze zoeken het uit voordat ze iemand
benaderen.

Deze week zijn vier havenarbeiders veroordeeld tot celstraffen van 2
tot 8 jaar omdat ze voor tienduizenden euro's hielpen bij
cocaïnesmokkel. Ze werkten bij ECT. Volgens Stolk is dit grote
Rotterdamse containeroverslagconcern nu net een van de bedrijven
die wél veel aandacht besteedt aan het bewustmaken van zijn
personeel van de risico's om betrokken te raken bij criminaliteit zoals
diefstal en drugssmokkel. Het geeft volgens hem wel aan hoe slinks
misdaadorganisaties te werk gaan en hoe wijd verbreid hun
werkwijze is.

interne hulp
Stolk, voor Securitas verantwoordelijk voor de havenbeveiliging in
Nederland en ook voorzitter van het Beveiligings Over
signaleert dat veel andere havenbedrij
Amper voorlichten

avens zijn
schrijft het
nduizend euro
or Stolk van
ze iemand
ilging in
prifchten. In
damse haven
onale
van de

2007

Karel, een stackplanner bij een grote containerterminal, is gemachtigd en in staat om containers vanuit een stack "in de grond" te zetten. Precies hierom heeft een bende Drugssmokkelaars hun focus op hem.

Karel is een gelukkig getrouwd man en heeft een iets te zware hypotheek doch zijn vrouw werkt parttime en samen met hun twee kinderen hebben ze een comfortabel leven.

Dat verandert als de vrouw van Karel een "avontuur" beleeft en in de ban komt van een rijke vrijgezel. Het huwelijk brokkelt af eindigt in een vechtscheiding en er ontstaan financiële problemen voor Karel. Op een regenachtige herfstavond word Karel, in zijn auto, aangereden door een onverzekerd voertuig, welke ook nog een doorrijd na de aanrijding. De auto van Karel is total loss en kan niet meer gemaakt worden. Karel is afhankelijk van zijn auto zijn woonplaats is 50 km van zijn werk. Karel verzuimt om dit probleem met zijn werkgever te bespreken.

De wanhopige Karel deelt zijn problemen met een tot op dat moment voor hem onbekend persoon , na een voetbalwedstijd van zijn zoon. De onbekende stelt voor om Karel te helpen middels een renteloze rekening waardoor Karel een vervangende auto kan kopen en Karel gaat akkoord.

3 weken nadat Karel zijn auto heeft aangeschaft wil de onbekende het volledig geleende bedrag terug en dreigt met 10% rente per maand, voor Karel is dit een onhaalbare zaak. Nadat de druk middels dreiging behoorlijk is verhoogd gaat Karel akkoord met het voorstel om zijn schuld af te kopen met het doorgeven van stackposities van containers (waar verdovende middelen in worden gesmokkeld) . In plaats van dat hij zijn schuld afbouwt is hij chantabel geworden en wordt hij gedwongen om deze handelingen te blijven herhalen. Indien hij zou weigeren word zijn werkgever en justitie in kennis gesteld en verliest Karel het beetje wat hij nog heeft.

2014

Medewerkers van havenbedrijven betreden beveiligde gebieden en ruimtes middels “ongepersonaliseerde” toegangspasjes zo ook Maarten.

Op het tankstation waar Maarten op vrijdagmiddag , komende van zijn werk en in zijn werkkleding, stopt om te tanken word hij aangesproken door een onbekende persoon. Deze vraagt of Maarten werkt bij het bedrijf waarvan hij de kleding draagt. Nadat Maarten de vraag bevestigend heeft beantwoord bied de onbekende € 10.000,- cash* voor de toegangspas van Maarten, direct afrekenen. Maarten geeft aan dat hij de pas zelf nodig heeft. Daarop word een tegenbod gedaan van €7.000,- cash* en de belofte dat Maarten zijn pas op maandag weer kan ophalen op het tankstation.

Maarten gaat akkoord, in dat weekend word er een Rip Off gedaan door mannen die zich toegang hebben verschaft met de pas van Maarten. Op maandag word hij hierover ingelicht door de crimineel, met de boodschap dat hij zijn pas niet meer terugkrijgt... Maarten is slim en meld zijn pas als verloren. Hij weet dat deze dan geblokkeerd word en hij een nieuwe krijgt zonder dat hij melding hoeft te doen over het gebeurde.

Twee weken later gaat de telefoon van Maarten, als hij zijn nieuwe pas niet , zonder betaling, afgeeft word zijn werkgever ingelicht en zijn zoon bezocht op school..

Aantrekkelijkheid > is gemachtigd en in staat om zelfstandig containers vanuit een stack “in de grond” te zetten.

Manipulatie > een “avontuur”, vechtscheiding waarbij de rijke vrijgezel de vrouw ondersteunt, aangereiden door een onverzekerd voertuig, afhankelijk van zijn auto, stelt voor om Karel te helpen middels een renteloze rekening.

Afhankelijkheid> dreigt met 10% rente per maand, druk middels dreiging behoorlijk is verhoogd, schuld af te kopen met het doorgeven van stackposities van containers, chantabel

“Schaamte” > ..?

Aantrekkelijkheid > Heeft een ongepersonaliseerde pas

Manipulatie > Zwicht voor een significante som cash Geld

Afhankelijkheid> dreiging om te verlinken en welzijn van zijn zoon

“Schaamte” > ....?

Schaamte

- Onderken met de organisatie dat het verschijnsel ondermijning niet altijd verwijtbaar is. En dat zolang er geen strafbare feiten zijn gepleegd de organisatie bereid is te steunen.
- Wees eerlijk en informeer medewerkers vooraf dat in voorkomende situaties zaken veranderen.

Aantrekkelijkheid

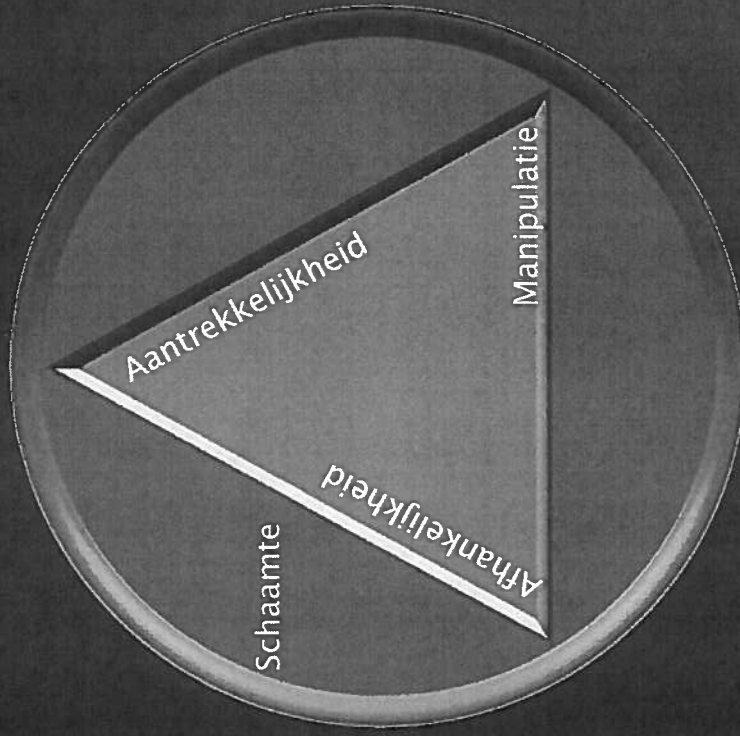
- Maak ondermijning zoveel onmogelijk door toepassen van;
  - 4 ogen principe
  - Auditability
  - Persoonsgebonden componenten

Manipulatie

- Voorlichting
- Vertrouwen om verdachte situaties te melden
- Sociale controle

Afhankelijkheid

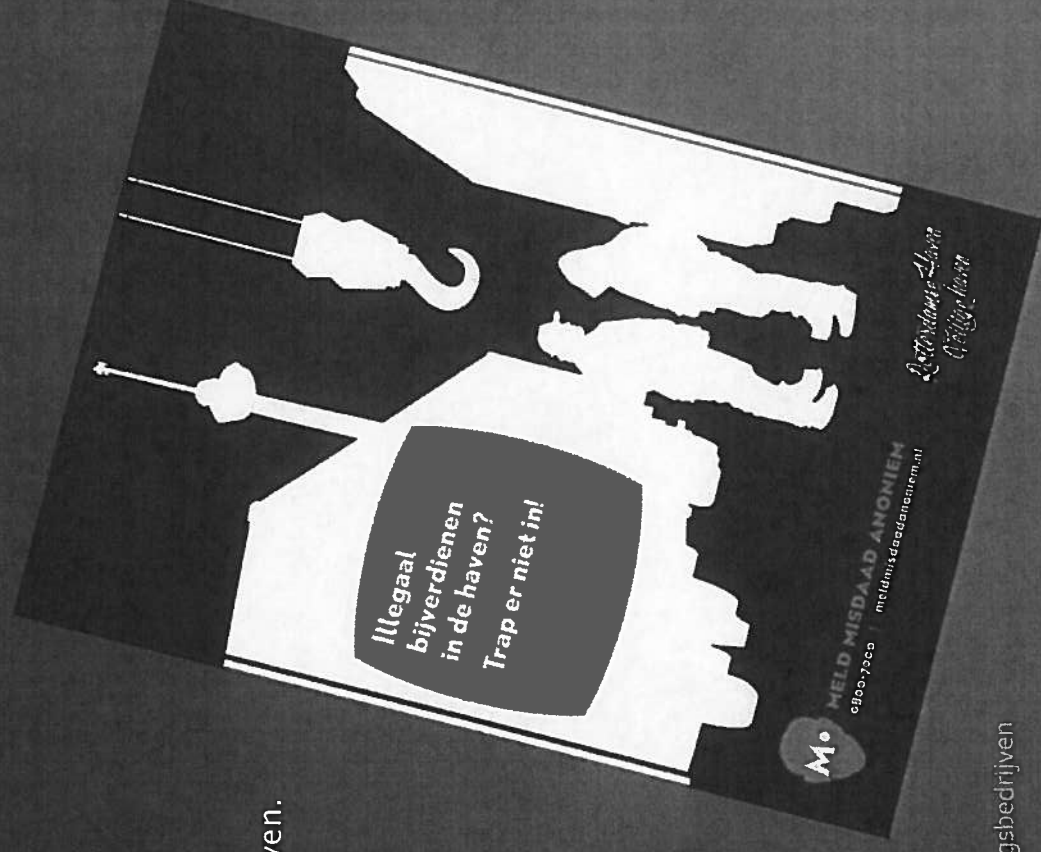
- Financiële steun
- Juridische steun
- In geval van vermoeden haal een persoon uit de aantrekkelijke positie
  - Tijdelijke verplaatsing

Een initiatief van Openbaar Ministerie, Zeehavenpolitie, Douane, Deltalinqs, Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en Meld Misdaad Anoniem (M.) en diverse havenbedrijven

De campagne heeft een looptijd van twee jaar.

De campagne 'Rotterdamse Haven, Veilige Haven!' maakt onderdeel uit van het programma Integere Haven, een samenwerking tussen publieke en private partijen in de haven.

<http://www.rijnmond.nijnieuws/81321/Zeehavenpolitie-trekt-op-met-beveiligingsbedrijven>

